

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

1000e	TP 2023	TA 2024	TA 2024 muu- tos	MTA 2024	Toteuma 31.12.202 4	Toteuma %
Toimintatulot (ulk)	4 979	3 484	300	3 784	4 142	109,5 %
Toimintamenot (ulk)	-51 683	-51 200	116	-51 084	-51 039	99,9 %
Toimintakate (netto)	-46 704	-47 716	416	-47 300	-46 896	99,1 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	9 181	7 840	300	8 140	8 623	105,9 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-70 343	-70 436	116	-70 320	-70 450	100,2 %
Toimintakate (netto ulk ja sis)	-61 162	-62 596	416	-62 180	-61 827	99,4 %
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-13	-14	0	-14	-13	99,9 %
Muut lask. vyörytystulot	580	507	0	507	649	
Muut lask. vyörytyskustannukset	-3 355	-4 111	0	-4 111	-3 529	85,8 %
Kokonaiskustannukset (ulkoiset-, sisäiset- ja vyörytys menot sekä poistot)	-73 711	-74 561	116	-74 445	-73 993	99,4 %

* valtuustoon nähden sitovat erät

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Kasvatus- ja opetuslautakunnan alaisen palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumaprosentti oli 99,9 % ja toimintakatteen toteumaprosentti 99,1 %. Talousarvio toteutui erittäin hyvin sopeutusohjelmapäätöksestä vuodelle 2024 kohdentuneet määrärahavähennykset ja syksyn muutostalousarviotarkennukset huomioon ottaen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Kasvatuksen ja opetuksen palvelualueella on tehostettu yksikkötason taloudenseurantaa ja kiinnitetty erityistä huomioita hankintojen osalta perusteisiin ja hankintaohjeiden noudattamiseen.

Granite-järjestelmän käyttöönotto on lisännyt säännönmukaista riskienhallintaa ja riskitietoisuutta. Huolestuttavaa on yksittäisten oppilaiden haastava ja ennakoimaton käyttäytyminen, mikä osaltaan kuormittaa koko kouluuyhteisöä. Päiväkotien ja koulujen kokonaisturvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota. Kunnallinen lääkehoitosuunnitelma on päivitetty ja Granite-järjestelmään liitetty sähköiset lomakkeet.

HALLINTO JA ALUEELLISET PALVELUT, KASVATUS JA OPETUS


Hallinto ja alueelliset palvelut, kasvatusta ja opetusta vastaa palvelualueen yhteisten asioiden hoidosta ja koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta sekä yhteistoiminnasta muiden palvelualueiden ja prosessien kanssa. Uuden kunnan myötä korostuu sujuva yhdyspintatyö Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi tehtävänä on tukea Lempäälän kuntastrategian jalkauttamista edesauttamalla tehtäväalueiden tavoitteiden toteutumista sekä hallinnon ja talouden sujuvaa hoitamista reagoimalla proaktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.


Lempäälän kunta järjestää perusopetuslain (21.8.1998/628) mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa peruskoulun ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä kolmannelta yhdeksänteen vuosiluokkien erityisen tuen piirissä oleville oppilaille. Toimintaan osallistuminen on vapaaehtoista ja maksullista.

Kohtaamispaikat (entiset perhetuvot) toimivat Lempäälän keskustassa, Kuljussa ja Sääksjärvellä. Kohtaamispaikkatoimintaa toteutetaan yhteistyössä kunnan, Pirkanmaan hyvinvointialueen, seurakunnan, oppilaitosten ja erilaisten yhdistysten kanssa. Toiminnan tavoitteena on mahdollistaa lasten ja perheiden osallisuus, vahvistaa vanhemmuutta, edistää perheiden voimavaroja ja hyvää arkea, vähentää perheiden yksinäisyyden kokemuksia ja vahvistaa yhteisöllisyyttä. Lisäksi seurataan kotihoidontuen kuntalispilotin vaikututusta asiakasmääriin.

Lempäälän lukio on yleissivistävä, ylioppilastutkintoon johtava toisen asteen oppilaitos. Lukion tehtävänä on mahdollistaa opiskelijoilleen nykyaikainen ja korkeatasoinen koulutus pohjalla siten, että heillä on hyvät valmiudet jatko-opintoihin ja edelleen työelämään. Virta-kampus on moderni ja yhteisöllinen toisen asteen oppimisympäristö (Lempäälän lukio ja Tredun ammatillinen koulutus), jonka monipuolinen ja tulevaisuuteen suuntaava koulutustarjonta osaltaan mahdollistaa perusopetuksen jälkeisen koulutuksen ja sivistyksen omassa kunnassa.

Nokian, Pirkkalan, Lempäälän ja Vesilahden kuntien muodostama Pirkan opisto järjestää yleissivistävää ja harrastuksia tukevaa koulutusta sekä taiteen perusopetuksen opetuspalveluja neljään opiston jäsenkuntaan.

Teema	Talousarviota-voite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittämisen	Sijaispoolin vaikeuttavuus talouden ja toiminnan osalta haastavassa henkilöstön rekrytointilanteessa (kvtes:	Kasvatuksen ja opetuksen palvelualueen sijaiskulujen 30 % alenema TP2022 verrattuna (kvtes: varhaiskasvatus, aamu- ja	Sijaiskulut ovat alentuneet TP 2022 tietoihin verrattuna sijaisten palkkojen osalta - 29,9 % ja työvoiman vuokrauksen osalta -8 2,7 %. Sijaiskulujen tehtäväalueittaisen seurannan perusteella vuokratyövoiman käyttö on vähentynyt erityisesti	Toteutuu 

	<p>varhaiskasvatus, aamu- ja iltapäivätoiminta sekä vaativa erityinen tuki).</p>	<p>iltapäivätoiminta sekä vaativa erityinen tuki)</p>	<p>varhaiskasvatuksessa sekä vaativan erityisen tuen luokissa sijaispoolin perustamisen ja sisäisten sijaistamiskäytänteiden tarkentamisen myötä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta sijaiskäytänteitä on tarkisteltu ja tehty kokonaisuutta tukevia uudistuksia, mm. kyläkouluilla toimivien ohjaajien esihenkilötoiminnan osalta. Lisäksi sijaispoolin toimintaa on kehitetty lisäämällä varhaiskasvatusyksiköihin ja isoille alakouluille kiinteitä sijaispoolilaisia. Paikoin haasteena on ollut sijaispoolilaisten rekrytointi- ja pysyvyysaasteet.</p> <p>Sijaispoolitoiminta laajeni ruokapalveluihin ja opepoolin myötä isoille alakouluille (kaksi resurssiopettajaa) 1.8.2024 lähtien, josta on nyt kannustavia kokemuksia.</p>	
<p>Palveluiden ja toiminnan kehittämisen</p>	<p>Kotihoidon tuen kuntalaisä pilotin kokonaisvaikutavuus</p>	<p>Vaikuttavuustutkimus (talous, henkilöstö, perheet) valmiina 05/2024.</p> <p>Pilotissa mukava olevien perheiden määrä.</p> <p>Pilotissa mukana olevien lasten ikäkauma alle 3-vuotiaat kpl/% osuus kaikista, yli 3-vuotiaat kpl/% osuus kaikista.</p>	<p>Kotihoidontuen kuntalaisäpilotti vol. 2</p> <p>Mukana 178 perhettä, joissa osallistuvia lapsia yht. 245. Näistä alle 3-vuotiaita on 199 (81,2 %), joista osa täyttänyt/täyttää 3 vuotta pilottijakson aikana. 46 (18,8 %) lasta on yli 3-vuotiaita, mutta kuitenkin alle 5 vuotta, sillä 5 vuotta täytettyään lapset voivat siirtyä varhaiskasvatukseen.</p> <p>Perheistä 53 (30 %) mukana koko pilottijakson ajan (10 kk). 15 perhettä on perunut osallistumisensa, ja heidän tilalleen on otettu uusia perheitä varasijoilta sama määrä (15).</p>	<p>Toteutuu</p> 

		<p>Varhaiskasvatuksen aloituksen siirtymisen pilotissa mukana olevien lasten osalta. Keskiarvo, montako kuukautta aloitus on siirtynyt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Tiedossa olevia syitä muutoksille: lapsi jatkaa/siirtyy varhaiskasvatukseen, vanhempainpäivärahakaudet, muutto pois kunnasta 17 perhettä odottaa pääsyä pilottiin varasijalla <p>Varhaiskasvatuksen aloittamisen siirtymisen osalta ei voida tarkkoja lukuja antaa. Kyselyiden yhteydessä perheiltä saatu palaute on ollut sen suuntaista, että pilotti on mahdollistanut kotihoidon suunniteltua pidemmäksi ajaksi.</p> <p>Varhaiskasvatuksen paikkatilanne 31.12.2024 (21.11.2024 saapuneiden hakemusten perusteella). Vapaita laskennallisia paikkoja 42,67 (joista alle 3v. 11kpl ja yli 3v. 31kpl). Tarkasteltaessa vuodelle 2025 saapuneita hakemuksia, näyttää paikkatilanne siltä, että olemassa olevat vapaat paikat, joihin on henkilöstöresurssi, täyttyvät 28.2.2025 mennessä.</p>	
--	--	---	---	--

Muut olennaiset tapahtumat

Hallinto- ja alueelliset palvelut tehtäväalueella aamu- ja iltapäivätoimintaan sisältyy 45,5, % opetuspalveluiden osuutta (sijaiskuluja). Sijaispoolin osalta on ollut haasteita poissaolojen osalta. Pirkan opiston (vapaa sivistystyö) osalta jäsenkuntien lisämaksuosuus perustui valtiosuosuksien vähenemiseen, kurssimäärien ennakoitua pienempään vähentymiseen ja sen myötä henkilöstökuluihin.

Oppivelvollisuuslain mukaista viranomaistehtävää on kehitetty oppivelvollisuuden ohjauksen ja kuntavalvonnan osalta yhteistyössä erityisesti Tampereen seudun ammattiopiston (TREDU) ja Valkeakosken Ammattiopiston (VAAO) kanssa. Erittäin vaikuttavaksi toimintamuodoksi on osoittautunut pienryhmäperiaatteella toimiva toiminnallinen "jousto-tuva", eli tutkintokoulutukseen valmentava koulutus, jossa työskentelee opinto-ohjaaja (oppivelvollisuuden ohjaus ja kuntavalvonta) ja jousto-ohjaaja yhteistyössä TREDU-Lempäälän TUVA-koulutuksen kanssa. Päävastuu on ollut kunnalle toisen asteen koulutuksen keskeyttäneiden oppivelvollisuusikäisten tukemisessa

ja ohjauksessa kouluun- ja jatko-opintoihin kiinnittymisen osalta. Vuonna 2024 ko. ryhmässä on 12 nuorta, joilla haasteena on elämänhallinta ja sen myötä kiinnittyminen opiskeluun, sosiaaliset sekä terveydelliset haasteet.

Lukio	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Opiskelijamäärä 20.9. yhteensä	425	444	447
kotipaikka Lempäälä	293	324	325
kotipaikka muu kuin Lempäälä	132	120	119
vaihto-oppilaita	3	1	-
kaksoistutkinto-opiskelijat (ei tilastossa)	34	23	10
TUVA opiskelijat (ei tilastossa)	8	3	2
Lukio-opintoja yli 3 vuotta suorittavat		30	30

Aamu- ja iltapäivätoiminta lasten lukumäärä 20.9.	2022–2023	2023–2024	2024–2025
esiopetus	272	256	258
1. luokkalaiset	252	222	215
2. luokkalaiset	86	110	99
3.–9. luokkalaiset	3	4	6
yhteensä lapsia toiminnassa	613	592	578

Kotihoidon tuen kuntalisä pilotti	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Perheiden lukumäärä		201	178
Lapset yhteensä		278	244
Alle 3 -vuotiaiden määrä kpl/% kokonaisuudesta		226 / 81,3 %	199 / 81,6 %
Yli 3 -vuotiaiden määrä kpl/% kokonaisuudesta		52 / 18,7 %	45 / 18,4 %

Kohtaamispaikkojen reppupäivien asiakasperheet	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Lapset yhteensä		60	96
Alle 3 -vuotiaiden määrä kpl/% kokonaisuudesta		54	90
Yli 3 -vuotiaiden määrä kpl/% kokonaisuudesta		6	3


OPETUSPALVELUT


Esi- ja perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen oppimis-, kasvu- ja kehitysedellytyksiä yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa. Esiopetuksen avulla vahvistetaan lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla.

Perusopetuksessa tietojen ja taitojen oppiminen lisääntyy, mutta edelleen on tärkeää vahvistaa esiopetuksessa aloitettua arkielämän valmiuksien oppimista. Toiminnassa tähdätään myös siihen, että oppilaat saavat edellytystensä mukaiset valmiudet jatko-opinnoissa pärjäämiselle.

Esi- ja perusopetuksen tehtävänä on edistää lasten ja nuorten oppimista, kasvamista ja kehittymistä itseään, kanssaihmissiään ja ympäristöään arvostaviksi yhteiskunnan jäseniksi. Perusopetusta annetaan yleisopetuksena ja joustavana perusopetuksena. Oppimisen ja koulunkäynnin tukena annetaan tehostettua ja erityistä tukea lähtökohtaisesti muun opetuksen yhteydessä.

Lempäälän kunnan esi- ja perusopetuksen kouluverkossa on yksitoista koulua. Alakouluista (esi-6. lk.) kuusi on kyläkouluja ja neljä isoja alakouluja, Yläkouluja (7.–9. lk.) on kolme. Oppilaita on lukuvuonna 2023–2024 yhteensä 3 730.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Esi- ja perusopetuksessa panostetaan digitalisaatioon ja sen kehittämiseen. Opetuksen tarkoituksena on kasvattaa kuntaan ja yhteiskuntaan toimijoita, jotka ovat pienestä pitäen aloittaneet tietotekniikan käytön ja joilla on uskallusta kehittää rohkeasti tulevaisuuden digitaalisia ratkaisuja. Tavoitteena on, että teknologian kehitys näytetään positiivisena ja mahdollisuuksia tarjoavana ilmiönä. Esi- ja perusopetuksessa lisätään	Mittareina käytetään kyselyitä, jotka suunnataan oppilaille, henkilökunnalle sekä huoltajille. Lisäksi hyödynnetään opetuksen digitiimiltä kerättyä aineistoa, joilla mitataan sitä, kuinka käytännössä opetus suunnitelman mukainen digitalisaatio toteutuu. Vuonna 2024 Lempäälässä on 1:1 -laitteet kunnan kaikilla 4., 5., 7. ja 8. luokalaisilla. Mittarina käytetään myös talousarviotavoitetta.	Esi- ja perusopetuksen digitalisaatiossa noudatetaan vuosiluokkaistettuja opetussuunnitelman vaatimien mukaisia tavoitteita. Koulut hyödyntävät esi- ja perusopetuksen Digitaidot ja laitteet sivustoja, joissa vuosiluokkien sisällöt ja tavoitteet on avattu esimerkkien ja valmiiden tehtäväpakettien tai vinkkien avulla. Koulujen tv-opettajat ovat omien koulujen pedagogisena ja teknisenä tukena digitaalisuuden hyödyntämisessä opetustilanteissa. Lisäksi kunnan kaksi	Toteutuu osittain 

	<p>perinteisten toimenpiteiden ja ajattelun ohella kokonaan uudenlaista ja innovatiivista lähestymistapaa. Esi- ja perusopetuksessa kiinnitetään lisäksi huomiota digitaalisten laitteiden määrään, laitteiden yhteensopivuuteen, verkoyhteyksiin ja tekniseen tukeen. Lisäksi mahdollistetaan työntekijöiden digitaalinen täydennyskoulutus.</p>		<p>digimentoria jalkautuvat kouluille toteuttamaan ja avustamaan haastavimmissa digipedagogiikan alueissa, kuten robotikassa ja ohjelmoinnissa.</p> <p>Henkilökohtaisten oppilaskoneiden hankinta menee tauolle kunnanvaltuuston sopeuttamispäätöksen 24.4.2024 mukaisesti. Hankitut henkilökohtaiset oppilaskoneet ovat käytössä vuosiluokilla 5 ja 8.</p> <p>Tampereen seudun opetuksen digitaalisen osaamisen suunnitelma 2024–2027 vahvistaa yhteistyötä seutukunnan kanssa ja sen keskiössä on opettajien digitaalinen osaaminen. Suunnitelman lähtökohтана on osaamisen mittaaminen, jota selvitetään helmikuun 2025 aikana toteutettavalla kaikille seudun opettajille suunnatulla kyselyllä.</p>	
Yhteisöllisyys ja osallisuus	<p>Kouluyhteisöjen (vuosiluokat 0–9) hyvinvoinnin, turvallisuuden ja koulupysyvyyden tukeminen. Koulupoissaoloihin pyritään vaikuttamaan sekä ennaltaehkäisevästi että vahvasti kouluun kiinnittymistä tukien. Koulupysyvyyden sekä oppilaiden hyvinvoinnin parantamisessa tullaan osallistamaan</p>	<p>Koulupysyvyyttä tarkastellaan koulupoissaoloja seuraamalla koulukohtaisesti neljä kertaa lukuvuoden aikana. Työn ja toiminnan vaikutuksia seurataan tiiviillä yhteydenpidolla koulujen henkilökunnan sekä huoltajien kanssa. Mittareina käytetään poissaolotuntien</p>	<p>Varhaista puuttumista ja yhteistyötä kotien kanssa on kehitetty entisestään mm. yhteisöllisen opiskeluhuollon osallistamisen myötä. WilmaRobotti on koettu edelleen hyödylliseksi, koska poissaoloihin pystytään tarttumaan nopeasti ja huoltajat saavat välittömästi tiedon. Koulujen johtoa ja henkilöstöä on koulutettu uuden</p>	<p>Toteutuu</p> 

	<p>oppilaskuntia, koulujen henkilökuntia sekä huoltajia. Hyvinvoinnin vahvistamisella koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä tulee vähenemään.</p>	<p>seuraamista ja oppilaskunnille sekä huoltajille järjestettävillä kyselyillä. Osallistamisen vaikutuksia mitataan edellä mainituilla kyselyillä.</p>	<p>Tampereen kaupunkiseudun läsnäolomallin mukaan ja vko 43 lähtien myös WilmaRobotin poisoloseuranta on päivitetty seudulliseen malliin. Oppivelvollisuuden ohjausta ja kuntavalvontaa on edistetty painottaen ennaltaehkäiseviä toimintoja esi- ja perusopetuksessa osana oppimisen edellytyksiä tukevia toimintoja.</p>	
--	--	--	--	--

Muut olennaiset tapahtumat

Hallitus kasvattaa perusopetuksen vähimmäistuntimäärää 3 vuosiviikkotunnilla laajentamatta opetussuunnitelmaa. Lisäyksellä tavoitellaan lisätunteja erityisesti alakoulun vuosiluokille luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamiseen. Opetuspalveluissa on osallistettu henkilöstä muutoksen valmisteluun.

Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen lainsäädäntö on uudistumassa 1.8.2025 lähtien. Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on vahvistaa ennakoivia tukitoimia. Tarkoitus on, että oppilas saa tukea oppimiseensa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja matalalla kynnyksellä. Oppilaalla olisi aina ensisijaisesti oikeus ennakoiviin tukitoimiin. Jos ennakoivat tukitoimet olisivat riittämättömiä, olisi oppilaalla oikeus saada lisäksi yksilöllisesti kohdennettuja oppilaskohtaisia tukitoimia. Perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista poikkeaminen joko kokonaan tai osittain olisi viimesijainen toimi. Lempäälän kouluissa on ennakoitu muutoksia käytännön tasolla ja valmistauduttu paikallisen opetussuunnitelman päivittämiseen tarpeellisilta osin.

Esi- ja perusopetuksen oppilasmäärä on jatkanut vähenemistään, mikä edellyttää koulujen kestävä palveluverkon osalta jatkuvaa toiminnan ja talouden tarkastelua sekä palveluverkon mukauttamista vastaamaan muuttuvaa tilannetta. Kokonaisuuden hallintaa on edistetty oppilaaksiotto-aluemuutoksilla 1.8.2025 lähtien, joiden osalta toteutettiin osallistavaa valmistelua.

Oppilasmäärän väheneminen vaikuttaa myös henkilöstötarpeeseen sekä tukipalveluihin. Opetustilojen täyttö- ja käyttöastetta seurataan säännönmukaisesti, osana palveluverkkotarkastelua.

Sopeutustoimien suunnittelu ja niihin liittyvä päätösvalmistelu on ollut keskiössä esihenkilöiden ja henkilöstön osalta.

Sääksjärven koulun peruskorjaus- ja laajennushanke on edennyt suunnitelmallisesti. Saikantalon osalta ovat rakennustyöt käynnissä. Lisäksi yhteisen toimintakulttuurin luominen on käynnistynyt pedagogisen suunnitelman myötä.

Uuden uimahallin myötä Lempäälän kunta mahdollistaa ostopalvelusopimuksen myötä kaikille esi- ja perusopetuksen luokille kolme uintikertaa osana opetussuunnitelman toteuttamista (esi-6 vuosiluokkien oppilaille uimaopetusta) 10/2024 lähtien.

Koululaislinjojen 56 ja 57 kilpailutuksesta on vastannut Nysse (seudullinen joukkoliikennelautakunta).

Oppilasmäärä erityis- ja perusopetuksessa 20.9.	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Perusopetus yhteensä	3 802	3 730	3 628
vuosiluokat 1–9	3 484	3 422	3 318
esiopetus	318	308	310
Tehostettua tukea saavat oppilaat		495	589
Erytystä tukea saavat oppilaat	295	279	296

Perusopetuksen päättäneiden sijoittuminen jatko-opintoihin	2021–2022	2022–2023	2023–2024
9. vuosiluokan oppilasmäärä	378	399	383
Lukioihin	51 %	51 %	54 %
joista Lempäälän lukioon	40 %	64 %	55 %
Ammatilliset oppilaitokset	41 %	44 %	43 %
joista Tredu	63 %	64 %	58 %
joista VAAO	33 %	25 %	36 %
Ei tutkintoon johtavaa koulutusta*	8 %	6 %	4 %
Ilman välitöntä opiskelupaikkaa II-asteella	0 %	0,3 %	0 %
Oppivelvollisuuden jatko-ohjaus (VALPAS)		7	

*sisältää TUVA-koulutukset ja yhteishakuun lisätyt kansanopistojen linjat.


VARHAISKASVATUSPALVELUT


Lempäälän kuntastrategia toteutuu varhaiskasvatustalouden vision ”*Lapsuus Lempäälässä - vahva silta tulevaisuuteen*” kautta. Varhaiskasvatustalouden palvelulupaus ”*Autamme jokaista lasta kiipeämään omalle vuorelleen, niin korkealle kuin mahdollista, yhteistyössä häntä ympäröivien turvallisten aikuisten kanssa*” konkretisoi varhaiskasvatustalouden visiota.

Varhaiskasvatustaloudella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatustalouden, opetuksen ja hoidon muodostamaan kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatustaloudet järjestävät monipuolisia palveluita varhaiskasvatustaloudelle lapsille. Varhaiskasvatustalouden mukaisesti varhaiskasvatustaloudelta tulee olla saatavilla kunnan järjestämänä tai valvottuna siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin, lähipalvelun periaatteella, kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Lempäälässä on 16 kunnallista päiväkotia ja 4 yksityisen palvelutuottajan palvelusetelipäiväkotiä. Kunnallisia, kotona toimivia perhepäivähoitajia on 8 ja yksityisiä kotona toimivia perhepäivähoitajia 7 kappaletta. Yksityisiä ryhmäperhepäivähoitokoteja on 2 kappaletta.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittämisen	Laadukas kokopäiväpedagogiikka varhaiskasvatustalouden arjessa, jossa tavoitteet asetetaan aikuisten toiminnalle, lasten tarpeisiin pohjautuen.	<p>Huoltajien kanssa käytävät varhaiskasvatustalouden aloituskeskustelut toteutuvat 100-prosenttisesti.</p> <p>Huoltajien kanssa käytävät lapsen varhaiskasvatustaloussuunnitelma-keskustelut toteutuvat 100-prosenttisesti.</p> <p>Pedagogisesti painotuneet asiakastytyväisyyskyselyt, tavoitetekestarvo 4, arviointiasteikolla 1–5.</p>	<p>Aloituskeskustelut ovat toteutuneet 100 %:sti.</p> <p>Lapsen varhaiskasvatustaloussuunnitelma-keskustelut ovat toteutuneet 100 %:sti.</p> <p>Asiakastytyväisyyskysely toteutettiin aikavälillä 20.5.-2.6.24. Vastauksia varhaiskasvatustalouden asiakastytyväisyyskyselyyn saatiin huoltajilta 267 kpl, asiakasperheitä varhaiskasvatustalouksessa 770. Vastausprosentti 35,6 %. Talousarvioon asetettu tavoitetaso 4,</p>	<p>Toteutuu</p> 

		<p>Lasten asiakastytyväisyyskyselyt, arviointiasteikko hymynaamat, tavoite 90-prosenttisesti hymyä.</p>	<p>arviointiasteikolla 1–5, saavutettiin kaikissa osa-alueissa.</p> <p>Lasten asiakastytyväisyyskysely toteutettiin samanaikaisesti huoltajien kyselyn kanssa. Lapset saivat vastata kysymyksiin tunnetilaa kuvaavien hymynaamojen avulla, ipadeja hyödyntäen. Lapset vastasivat kyselyyn varhaiskasvatuspäivän aikana. Lasten kyselyssä osa-alueet saivat hymyä keskiarvona 85 %:sesti.</p>	
<p>Palveluiden ja toiminnan kehittämisen</p>	<p>Nivelvaiheyhteistyön kehittäminen ja tiivistäminen esi- ja perusopetuksen kanssa, eheyttämään 5-vuotiaiden siirtymistä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen. Arjen vuoropuhelun lisääminen varhaiskasvatuksen henkilöstön ja esi- ja perusopetuksen henkilöstön kanssa.</p>	<p>Nivelvaiheyhteistyön vuosikellorunkoon suunnitellut tapaamiset ja koulutukset toteutuvat toimintavuoden aikana.</p>	<p>Nivelvaiheyhteistyön vuosikellorungon mukaiset tapaamiset ovat toteutuneet suunnitellusti.</p> <p>Nivelvaiheen siirtopalaveri on pidetty ja siihen osallistuivat kaikki 5-vuotiaiden ryhmien varhaiskasvatuksen opettajat ja tulevat esiopettajat. Tapaamisessa olivat mukana myös varhaiskasvatusyksiköiden johtajat ja alakoulujen rehtorit.</p> <p>Nivelvaiheyhteistyön käytänteitä on arjessa muovattu vieläkin paremmin toimintaa palveleviksi.</p>	<p>Toteutuu</p> 

Muut olennaiset tapahtumat

Varhaiskasvatuksen kysyntä ja lapsimäärä ja jatkanut laskuaan vuoden 2024 aikana, vaikka samaan aikaan eri ikäryhmien osallistumisaste on puolestaan noussut. Kotihoidontuen kuntalisäpilotti ei ole juurikaan vaikuttanut varhaiskasvatuksen kysyntää laskevasti. Edelleen varhaiskasvatukseen hakeutuvista lapsista 85 % on alle 3-vuotiaita, mikä osaltaan vaikuttaa tilojen käytettävyyteen.

Varhaiskasvatuksen paikkatilannetta on seurattu aktiivisesti toimintavuoden 2024 aikana. Elokuusta joulukuuhun oli 4 lapsiryhmää (84 paikkaa) kokonaan tyhjillään, eikä tähän määrään ollut

henkilöstöresurssia. Henkilöstöressin säästö muodostui täyttämättä jätetyistä raskausperhe-, hoito- ja opintovapaan sijaisuuksista.



Varhaiskasvatuksen henkilöstön sairauspoissaolot lisääntyivät merkittävästi vuoden 2024 aikana, verrattuna vuoteen 2023. Poissaolopäiviä sairauden vuoksi oli vuonna 2024 25,8 päivää/työntekijä.

Sijaispoolin toiminta on vakiintunut ja se on tuonut turvaa arjen lyhyisiin poissaolotilanteisiin ja turvannut myös lapsille ja varhaiskasvatuksen aikuisille tutut ja turvalliset sijaistamaan tulevat aikuiset.

Lapsia hoidossa 31.12. yhteensä	TP 2023	TA 2024	TP 2024		
Kunnallinen varhaiskasvatus (0–5 - vuotiaat)		940	878		
Alle 3 -vuotiaiden (paikkatarve 1,75/lapsi) määrä kpl /%		350	37 %	246	28 %
Yli 3 -vuotiaiden määrä kpl/% kaikista		590	63 %	632	72 %
Tehostetun tuen lasten määrä		45		80	
Erytyisen tuen lasten määrä		15		17	
Yksityisen hoidon tuen piirissä lapsia		44		44	
Alle 3 -vuotiaiden määrä kpl /% kaikista		17	39 %	9	20 %
Yli 3 -vuotiaiden määrä kpl/% kaikista		27	61 %	35	80 %
Tehostetun tuen lasten määrä		0		0	
Erytyisen tuen lasten määrä		0		0	
Palvelusetelillä lapsia		273		231	
Alle 3 -vuotiaiden määrä kpl /% kaikista		100	37 %	66	29 %
Yli 3 -vuotiaiden määrä kpl/% kaikista		173	63 %	165	71 %
Tehostetun tuen lasten määrä		4		12	
Erytyisen tuen lasten määrä		1		3	
Kotihoidon tuen piirissä lapsia (sisältää myös ne perheet ja lapset, jotka eivät ole mukana pilotissa)					
Perheiden lukumäärä		232		177	
Lapsen yhteensä		308		235	
Alle 3-vuotiaat kpl/%		241	78 %	183	78 %
Yli 3 -vuotiaat kpl/%		67	22 %	52	22 %

RUOKAPALVELUT

Ruokapalvelut toimii kunnassa 1.1.2023 lukien tulosvastuullisena tehtäväalueena tuottaen ruokapalvelut kunnan päiväkoteihin ja kouluihin. Ruokapalvelut vastaa ruokapalvelun toiminnan suunnittelusta, aterioiden valmistuksesta, kuljetuksesta sekä tarjoilusta asiakaskohteissa. Ruokapalvelut tuottaa aterioita 32 asiakaskohteeseen noin 4 500 asiakkaalle. Toiminta on ammattitaitoista, taloudellista ja asiakaslähtöistä. Ruokapalvelut kehittää aktiivisesti toimintaa kuntastrategiasta nousevien tarpeiden mukaisesti ja panostaa erityisesti asiakkaiden hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen. Ruokakasvatus on kiinteänä osana arkea, jolla edistetään kuntalaisten hyvinvointia yhdessä muiden kunnan toimijoiden kanssa

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Sijaispoolin valmistelu, jolla pyritään turvaamaan jatkossa henkilöstön saatavuus sekä turvaamaan palvelun sujuvuus sekä taloudellinen vaikutus.	Sijais- ja henkilöstövuokrauksen määrärahojen maltillinen käyttö (tavoitteena käytön vähentyminen 10–15 %)	Sijaispooli on otettu käyttöön ruokapalvelussa onnistuneesti 1.8.2024 alkaen, joka on vähentänyt henkilöstövuokrauksen tarvetta merkittävästi. Henkilöstövuokrausta on käytetty noin 20 % vähemmän huomioiden lisäksi ruokapalveluun kohdistuneet sopeuttamistoimet toimintakauden aikana.	Toteutuu 
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)		Mittari: 8. ja 9. luokkalaisten osallistumisprosentti kouluruokailuun (tavoitteena kasvaa 10 %-yks)	Yläkoulujen ruokailuaktiivisuutta mitattiin edellisten vuosien tapaan lautaslaskennalla 11.9.-25.9.2024 mukaan lukien Kanavan koulu. Saatua tuloksia hieman vääristää 9.luokkalaisten TET-jakso. Laskennassa oli myös huomioitu kotitaloustunnit, mutta ei mahdollisia poissaoloja. Sääksjärven koulun ruokailuaktiivisuus oli 69,89 % (2023: 72,8 %), Hakkarin koulussa 89,94 % (2023: 79,9 %) ja Kanavan koululla 74,83 % (ei vertailutietoa) yläkoululaisten osalta. Ruokailuun osallistumisaktiivisuus on parantunut Hakkarin ja Kanavan koululla, kun taas Sääksjärven yläkoulussa heikentynyt.	Toteutuu osittain 

			Seuraamme jatkossakin tilannetta ja pyritään löytää tapa kannustaa koulu-ruokaluun osana arjen hyvinvointia.
--	--	--	--

Muut olennaiset tapahtumat

1.8. 2024 astui voimaan ruokapalvelun palveluverkkouudistus, jossa keskitettiin ruoanvalmistusta kahteen valmistuskeittiöön; Hakkariin ja Moisioon. Muutos on onnistunut melko hyvin ja prosesseja kehitetään jatkuvasti.

Ruokakasvatusta on edelleen jatkettu järjestelmällisesti erityisesti varhaiskasvatuksen kanssa yhteistyössä ja tämän myötä on saatu kerättyä nykytilannekuvaa ruokakasvatuksen onnistumisesta yksikötasolla.

Ruokapalvelussa on kiinnitetty huomiota työkyvyn ylläpitoon ja varhaiseen puuttumiseen, jonka myötä sairaspöissaolo ovat laskeneet 21,6 päivään/ hlö (vuonna 2023 sairaspöissaolopäiviä oli 32,4 pvä/ hlö).

Ruokapalvelut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Valmistuskeittiöiden lukumäärä	3	3	2
Palvelukeittiöiden lukumäärä	8	8	5
Aterioiden jakelupisteiden määrä	38	34	25
Päiväkotiaterioiden määrä/päivä		710	831
Esi- ja perusopetuksen aterioiden määrä/päivä		3 706	3 719
Päiväkotiaterian hinta		2,25	2,25
Esi- ja perusopetuksen aterian hinta		2,25	2,25
Yhteisöllisen ruokahetken asiakasmäärä/vuosi		3 200	1 645